

O programu

Generalni cilj programa Forum za zelene ideje jeste podsticanje udruženih građana da koriste uspešne poslovne prakse, upotrebljavaju tehnologije i znanja poslovnog sektora u rešavanju društvenih problema u okviru svojih zajednica, štiteći životnu sredinu u funkciji održivog razvoja.

U partnerstvu sa Fondom braće Rokfeler i Balkan Green Foundation tražimo kreativne i inovativne ideje za organizovanje i zajedničko rešavanje društvenih problema oslanjajući se na resurse iz zajednice, uz očuvanje životne sredine.

Program je namenjen **udruženjima građana, fondacijama, zadužbinama, zadrugama i privrednim društvima** koji planiraju da postanu solidarni preduzetnici ili su u solidarnom preduzetništvu početnici.

Usmerili smo se na formalno udružene građane i građanke, a ne na pojedinke i pojedince, jer verujemo da uzajamnost i međusobna podrška, kao osnovne vrednosti i principi solidarne ekonomije, moraju biti primenjeni i u nastajanju i načinu rada solidarnog preduzeća. Uz to, jedna od neophodnih karakteristika jeste da se način organizovanja i struktura vlasništva zasnivaju na principima demokratskog upravljanja, što implicira organizovane grupe građana koje kontinuirano razvijaju sistem zajedničkog rada.

Program je usmeren na podršku zelenim idejama — pravo sadašnje generacije na iskorišćavanje resursa i životne sredine ne sme da ugrozi isto takvo pravo budućim naraštajima. Usmereni smo na podršku solidarnim preduzetnicima koji eksploataciju resursa, upravljanje investicijama, tehnološki razvoj i institucionalne promene usklađuju sa budućim, a ne samo sa sadašnjim potrebama. Zelene ideje koje podržavamo doprinose jednom ili više od sledećih ciljeva održivog razvoja: 2. Svet bez gladi; 7. Dostupna i obnovljiva energija; 8. Dostojanstven rast i ekonomski razvoj; 11. Održivi gradovi i zajednice; 12. Odgovorna potrošnja i proizvodnja; 13. Akcija za klimu i 15. Život na zemlji.

Više o ciljevima održivog razvoja možete pročitati na sledećem linku: <https://www.rs.undp.org/content/serbia/sr/home/sustainable-development-goals.html>.

Specifični ciljevi programa su:

1. Promovisanje kreativnosti i inovativnosti u prilagođavanju poslovnih modela rešavanju društvenih problema štiteći integritet ekosistema, kroz predstavljanje primera dobre prakse i edukaciju građanki i građana;
2. Podsticanje razvoja održivosti solidarnih preduzetnika ciljanom i vođenom finansijskom podrškom.

Uslovi konkursa

Ko može konkurisati?

Za učešće u programu mogu se prijaviti pravna lica registrovana u Republici Srbiji — udruženja, fondacije, zadužbine, zadruga i privredna društva (ortačka društva, komaditna društva, društva sa ograničenom odgovornošću i akcionarska društva):

- čiji su zakonski zastupnici domaća fizička ili pravna lica;
- čiji su članovi/članice i/ili osnivači/osnivačice domaća i strana fizička i pravna lica;
- koja planiraju da postanu solidarni preduzetnici ili su u solidarnom preduzetništvu početnici;
- čiji godišnji profit ne prelazi 1.200.000,00 dinara.

Odrednica solidarni preduzetnici u pripremi znači da je pravno lice u fazi planiranja i/ili pokretanja solidarnog preduzeća.

Odrednica solidarni preduzetnici početnici znači da pravno lice realizuje poslovni plan solidarnog preduzeća najviše tri godine. Ograničenje od tri godine ne odnosi se dužinu postojanja pravnog lica koje se prijavljuje već na trajanje zelene ideje koju to pravno lice realizuje. Početkom realizacije poslovnog plana solidarnog preduzeća smatramo početak prodaje proizvoda ili usluga na tržištu.

Za detaljnije informacije o našoj definiciji solidarnog preduzetništva molimo vas da pogledate definicije i objašnjenja u prilogu [Definicije i pojašnjenja pojmova](#).

Šta podržavamo?

U ovom programu podržavamo održiv razvoj solidarnih preduzetnika u pripremi ili početnika. To znači da u prijavi želimo da vidimo plan rada i razvoja celokupnog solidarnog preduzeća. Tokom učešća u programu, u kasnijim fazama nakon prvog odabira i obaveznog treninga, korisnici će odlučivati u kom delu poslovanja bi upotreбили donaciju iz ovog programa.

Ne postoji ograničenje u finansiranju vrsta i/ili opsega aktivnosti potrebnih za pokretanje ili razvoj solidarnog preduzeća.

Učešće drugih donatora je poželjno, ali nije uslov za dobijanje donacije. Sopstveno učešće od prihodovne delatnosti mora biti sastavni deo plana poslovanja.

Obaveze tokom učešća u programu

Ukoliko ste odabrani za dalje učešće u programu, obavezni ste da učestvujete na vebinaru o solidarnom preduzetništvu, gde je obavezno prisustvo jednog do dva predstavnika.

Takođe, učešće u programu podrazumeva obavezno učešće na nacionalnom Forumu za zelene ideje — događaju koji uključuje:

- javne prezentacije korisnika (ne duže od 15 minuta, sa pitanjima);
- odlučivanje Žirija za zelene ideje;
- javnu dodelu donacija za tri najbolje plasirana solidarna preduzetnika.

Ukoliko dobijete donaciju na nacionalnom Forumu, obavezni ste da učestvujete na regionalnom takmičenju Zelene ideje Balkana u organizaciji Fonda braće Rokfeler.

Za više informacija o regionalnom programu posetite: <https://www.balkangreenideas.org/>.

Uslovi za korišćenje donacije

U okviru programa, finansijski podržavamo tri solidarna preduzetnika. Prvoplasirani, drugoplasirani i trećeplasirani solidarni preduzetnici dobijaju donaciju od 5.000,00 američkih dolara u dinarskoj protivvrednosti, za razvoj solidarnog preduzeća prema unapred definisanom planu, koji je i sastavni deo ugovora o donaciji.

Period trajanja ugovora o donaciji je od 9 do 12 meseci. Dobijena sredstva korisnik upotrebljava prema planu koji je sastavni deo ugovora o donaciji, i obavezan je da podnese programski i finansijski izveštaj Trag fondaciji.

Pored donacije na nacionalnom Forumu, svi dobitnici donacije učestvuju na regionalnom takmičenju Zelene ideje Balkana Fonda braće Rokfeler i takmiče se za dodatni fond od ukupno 40.000,00 američkih dolara u dve kategorije: "koncept zelene ideje" i "razvijena zelena ideja", pri čemu će pojedinačne nagrade iznositi od iznositi 5.000,00 do 10.000,00 američkih dolara, u zavisnosti od kategorije.

Na regionalnom takmičenju, pored učesnika iz Srbije, učestvovalaće po tri predstavnika partnerskih fondacija iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Grčke, Kosova i Severne Makedonije.

Ukoliko korisnik dobije donaciju na regionalnom takmičenju, ona se pridružuje donaciji sa nacionalnog Foruma. Upotreba obe donacije se definiše koristeći predviđene obrasce, i prava i obaveze se obuhvataju jednim ugovorom o donaciji sa Trag fondacijom. Uslovi korišćenja su isti kao za korisnike samo nacionalne donacije.

Dobitnici nacionalnih i regionalnih donacija sklapaju ugovor o donaciji sa Trag fondacijom, a o realizaciji plana izveštavaju u:

- Periodičnom finansijskom izveštaju koji se šalje najkasnije 15 dana nakon potrošenih više od 50% od ukupne vrednosti ugovora o donaciji;
- Finalnom narativnom i finansijskom izveštaju najkasnije 15 dana od dana isteka roka na koji je zaključen ugovor o donaciji.

Procedura odabira i kriterijumi za ocenjivanje

Procedura odabira

Planovi prijavljenih i učesnika/ca programa selektuju se dvostepeno.

Prvi krug odabira obavljaju koordinatorka i saradnici Trag fondacije. Preduslov je administrativna provera koja podrazumeva:

- da je prijava podneta na vreme, prema uputstvu za prijavljivanje, sa svim priložima;
- da je podnosilac u okvirima ciljnih grupa kojima je program namenjen (udruženje, fondacija, zadužbina, zadruga ili privredno društvo);
- da je podnosilac kraće od tri godine na tržištu sa proizvodima solidarnog preduzeća;
- da su popunjena sva obavezna polja u prijavi.

U prvom krugu odabira određen je fiksni minimum bodova (60 od mogućih 100) za prolazak u drugi krug. Procedura odabira u prvom krugu podrazumeva rang-listu prijava. Između 12 i 15 prvoplasiranih pozivaju se na obuku, u zavisnosti od raspoloživih kapaciteta. U slučaju odustajanja pozvanih, mesta se popunjavaju sledećim prijavljenima sa rang-liste. Ukoliko sledeći prijavljeni sa rang-liste imaju manje od 60 bodova, neće biti pozvani na obuku. Na dalje učešće u programu pozivaju se samo prijavljeni koji imaju 60 ili više bodova.

Svi prijavljeni korisnici čije su prijave stigle na definisanu adresu elektronske pošte dobijaju ili pismo odbijanja ili pismo prihvatanja i poziva na trening, sa potvrdom kalendara daljih obaveza u programu.

Drugi krug odabira, odnosno konačnu odluku o dodeli donacija na nacionalnom nivou, donosi Žiri za zelene ideje koji ima od 5 do 7 članica/članova (predstavnici donatora, partnera i nezavisni eksperti).

Članice i članovi Žirija za zelene ideje odlučuju na osnovu:

1. Aplikacionog paketa (Prijavni formular i budžet);
2. Izveštaja o proceni kvaliteta poslovnih planova, za svakog prijavljenog koji je redovno pohađao trening i pozvan je na nacionalni Forum;
3. Javne prezentacije korisnika (ne duže od 15 minuta, sa pitanjima).

Kriterijumi za ocenjivanje

Opšti utisak (10% mogućeg ukupnog broja bodova)

Ocenjuje se: ubedljivost predstavljenog plana i ubedljivost predstavnika u nastupu; utemeljenost društvene misije u odnosu na predstavljanje stanja u zajednici i potrebe i probleme ciljnih grupa; realističnost očekivanja i planiranih resursa; celovitost i povezanost elemenata poslovnog plana; kreativnost, inovativnost plana.

Društvena misija (25% mogućeg ukupnog broja bodova)

Ocenjuje se: kvalitet i jasnoća predstavljene procene stanja u zajednici; povezanost društvene misije sa predstavljanim problemima; povezanost društvene misije i poslovne delatnosti; jasnoća definisanja očekivanih rezultata, pre svega u delu merljivosti; povezanost očekivanih rezultata sa poslovnim planom; odnos očekivanih rezultata i kapaciteta podnosioca; uključivanje resursa iz zajednice; odnos prema resursima i životnoj sredini.

Poslovna delatnost (30% mogućeg ukupnog broja bodova)

Ocenjuje se: jasnoća i kvalitet definisanja proizvoda/usluga; relevantnost i preciznost u definisanju proizvodnog procesa; jasnoća definisanja, odnosno profilisanja kupaca; zasnovanost i kvalitet procene mogućeg i dovoljnog plasmana proizvoda; kvalitet planirane promocije i plasmana proizvoda/usluga; odnos prema konkurenciji; preciznost u opisu konkurencije.

Odnos prema životnoj sredini (15% mogućeg ukupnog broja bodova)

Ocenjuje se: prepoznavanje uticaja poslovanja na životnu sredinu; aktivnosti prevencije, smanjenja uticaja i/ili rekuperacije i/ili reparacije; odnos prema dobavljačima i distributerima koji (ne) štite životnu sredinu.

Finansijska projekcija (20% mogućeg ukupnog broja bodova)

Ocenjuje se: realističnost i logičnost cenovne politike; kvalitet, podrobnost, sveobuhvatnost projekcije prihoda i rashoda; podrobnost procene indirektnih troškova; procena profitabilnosti; plan direktnih ulaganja i povezanost sa društvenom misijom.